

Ne haragudjon, hogy e levelet talán rossz alkalomkor találja kezei között! Ne haragudjon amiatt, hogy falubelije háborgatni próbálja a sok munka közepette, e kicsiny és együgyű levéllel. En már ilyen vagyok. Talán bemutathorni is illene? Igen. Így Sándor, a becsületes nevem. Talán ismer, talán nem, apám önnel is dolgozott a vasútnál. Bersegi u. 20. alatt lakom maileimmel. 18 éves vagyok, ifjú, a férfikor előtt. 1964. júniusában érettségistém Debrecenben. No, de a folytatásról majd később.....

Régóta, talán évekbe lehetne nyúlni - kénytelenek e levél megírására, mely mindig önhöz, a "távolban", a "kődben" élő Péter bácsihoz szól volna. Az évek azonban megértették az első levelet /s folytatását várom/. Bocsdáson meg, hogy ért a szó használatom, "távolban", "kődben"; de mindig csak képzelt alakja lebegett előttem, ~~de~~ ne így lett volna. - Beszélgetésekkor, ha történeteket mondtak önről, vagy éppen könyvet olvastam, cikkeket, tanulmányait irodalmi folyóiratokban, újságokban. Bár ezek így gyors apróságoknak tűnnek, minderek mégis egy megingathatatlan embert varázsoltak bennem. Szeretni tudtam önt, elítéltem, rajongtam önért vagy nemvágyókkal illettem! Megbocsáson, de ezek mind a forrongó diák lelkiének kivetítései voltak.....

Szeretem az irodalmat, fáj a szívem, ha nem lehetek együtt megprokott hőseimmel, költőimmel. Emberei sorok alakították jellememet, formálták, csiszolgatták. Szeretem, barátaim a könyvek. Ez a szeretet néha odáig sothródott bennem, hogy magam is próbáltam írni verset, drámát, novellát, ami jött.

Itol az ékor klasszikusainak világát talaját jártam,
vagyis az 12. századot és az 13. századot. Még, legjobban,
a magyarokat szeretem. S ezek névsorából én se ma-
radhatok ki. Mindig a legnagyobb tisztelet illeti aj-
kamot, ha önről beszéltem kiváncsi diáktársaimnak
a gimnáziumban. Már csak azért is, mert falumbeli.
Remélem nem tagad meg?!

Ennyi lelkiismeretes önvallomás után követ-
keznek a tények, amiért a levelet megírtam. Múlt
héten tudtam meg a „Vagylég”-től budapesti címet,
s ez már biztos alapot adott. Felvilágosítottam az első beke-
zdést... A debreceni Kossuth d. Tudományegyetemre jelent-
keztem földrajz-történelem szakra. Nem sorolok okokat,
mért nem vettem fel. A mentegyzőre nem akaratom-
hoz formálták. Most képerítéssel küldi engedéllyel tanu-
tok falumban III. osztályt. De még ez sem lényeges! Jó-
vőre ismét egyetemre jelentkezek, stílusul gimn. i ma-
gyar tanárként vagyis - magyar-történelem szakra. Itt
jön a bökkenő: amíg eddig nem írtam. Erre a egyetemi
felvételi napra fel kell készülnöm. De a világ is a ma-
gyar iródalom oly tágra és határtalan, hogy, hogy nem
tudok neki határt szabni! Hol kezdjem? Mennyit indu-
lak neki? Látna-e éppen, nem is fontos! Mit az idő sürgője!
Mikorra kezdem? Mit nérek, olvasok át többet? Mit
hagynak el? Milyen formában tanuljak? Hogyan ta-
karakozkodjak az idővel? Milyen felkészültségi szintet
kell elérnem, hogy biztosra vegyem a felvételi vizsgát?
[Bár a mondás: „Semmi sem biztos, csak a halál”. Magye
nem haragszik, ha ennyire tudatlan, gyámoltalan és
kisfiú vagyok. De ez is megváltatható. Ember vagyok,
és semmi nem emberi nem idegen tölem.

Ezekre a kérdésekre szeretnék választ kapni legelőször!
Egyáltalán vállalkoz-e Péter bácsi ezt a kis levelelre?
Segítené-e nekem? Nem akarnék követni ebben

is négyenben maradni!

Isgátotlan várom válanát é nagyon
sok jót várok tőle. Addig is kívánom,
hogy türelmes volt a levél előváradása közben.
Köszönet azért, hogy most gondolkodik.
Várom válanát

Jar Jándor
Balmezőváros
Bencsényi u. 20.

Kelt. 1964. XI. 14.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADEMIA
KÖNYVTÁRA

Kedves Péter bácsi!

Ms 5514/38.

Levelet megkaptam és hálámra fejezem ki erte.
Hogy örültem ennek a levélnek, mint Newton a fá-
ról lepottyant almának. Amit-e levélről vártam,
megkaptam. Nem nagy novákat, sebben nem is té-
vedtem. Megértést és bizalmat. É kető majdsak
meghozza gyümölcsét. Különösen örültem annak, hogy
„ha csak futtában is” – fontos elfoglaltsága volt –
válaszolt levelemre. Berzege én?! Már meghosszra-
-de az „én hibám” – hetekbe került, hogy megírtam
a következő levelet. Miába van levélre vagyok.

Leveleiből mindent megértettem. Minden mon-
datát ötrör-hatror elolvastam, s úgy érttem ere-
után, hogy nekem már nem lehet kérdés, hiszen
múltkor levelemben, ami fontos volt, elmondtam.
Mostmár csak azt kérem Péter bácitól, ha jut
ideje „erre”, néha-néha irányítsa a felkérülésemet. Ir-
ja meg, mit olvasnak, mit tanulnak, mind a magyar
és külföldi irodalomból. Iha kérdés is akad, a-
zonnal” válaszolok rá! Ime a felvétel: prospektu-
sokat, jegyzeteket, de mégis inkább önben lirom.

Segítségét várom!

Tisztelettel:

Tör Sándor. 1964. dec. 4.

Kedves, jó Péter bácsi!

Ms 5514/39.

Őszintén megvallom, bánt a lelkiismeret, hogy
ily sok idő óta nem írtam levelet. Nagy
oka van ennek! Olyan gyökeres változás
történt az életemben, amelyeket ennnyi is-
meretig után még kétkedéssel és nem kis
szorongással, mégis bizalommal írok most
le.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

— No, nem azért, mintha hiányozna Péter
bácinak ez levél, ennek tartalma, melyet
művelődni vágyó parasztfiú inogál a nagy
írónak, vagy ok & ok nélkül háborgatja
véleménynyilvánításait, tanácsok kérelmével.
De hőt az ígért is, s azt mindig meg szeret-
tem tartani minden időben. —

Keressük az okát? Könnyen kitalálhatja
P. bácsi. Iskolába kerültem. Hová? Kerve?
Igen, ez az, amit Péter bácsi „lelkére” bírtam
hogyan fogadja. Képpen ösvenyven veretett ide
az után, nem tudom, még negy-öt hét tá-

volából sem, de gyomran követték egymást
az események / bár, érem est: évek előbőlése
is lehet ebben/. Szeptember utolsó hetében
jelentkeztem, egyszeri módon pótfelvételnek:
pótlát kértem a debreceni Prebiterus Theo-
logia Akadémiájának dekanától ill. Bart-
ha Tihor püspöktől. Ezt megkaptam, a felvé-
teli vizsgai receptje értékelésével felvettelt
nyertem. Azóta itt tanulok és élek, mind
a mai napig a debreceni Kollégiumban,
nagy elődök / Bokorai, Kölcsey, Arany, Ro-
nia stb / régi otthonában, hogy csak a nevesít-
bhat említsem, lelkipásztornak kérszibe, és
a pályát választva hivatalul.

Bocsánom meg szeretett Péter bácsi, de
nem tudok inni többet „vagy inkább nem
merem”. Kétegyen vanunk / hogy ezt a szí-
nyat ne hátrahagyjam/, milyen gondolatokkal
fogadja ezt a XXII-ban élő magyar nő / nem
tudom ezt másképp inni, a nagy műveltségű

kegyes ember” ahogyan egyik professzorom
emlékeztetett ^{többször} ezt a nevével kapcsolatban.
De kérem ne vegye ^{ért} hízelkedésnek, szívem
őszinteségével írtam le a gondolatokat.

Más dolgokban / hit, mit tanulunk, milyen
itt az élet stb. / hogyan áll a „lelkem foly-
tása” követhető leveleimben merthet inni.
De! Előbb szeretném hallani Péter bácsi vá-
lamit hogyan jól eldől arról az elhatározás-
ról és az ezzel kapcsolatos dolgokról, szeretném
ha egészen bizalmasan is követlen lenne hoz-
zám. Ezt mindenképpen elvárnom, nagyon energi-
a becsületen fiatal. / Bár tudom azt, hogy ilyen
dolgokban egy időnként lehetnek is, neeg nem
is raját titkai, amek keményből veszem az
étkelnet, amek nem tentorik a fecsegő tanács-
vá, hogy iton-ítfelel becsüjének vála/. Bő-
zok Péter bácsiban ifjúkori őszinteségemmel
öregelt véleményeztem, tanításában.
„Én vagyok, aki voltam, leszek, aki vagyok!”

fulcsa néminek kiilon üdvöletemet kiildöm
és jó egészséget kívánok mindkettőjüknél!

modorai dologokról, problémáimról, olvasma-
imáimról meg nem írtam. Igaz ez is akad

böven! El is fogom őket mondani köv. leveleis

imben. <sup>* Ritka dolog, a. hogy pontosan ilyen jó olvasóköny-
visele, híre, költés, nem tudom egyáltalán e.
máshol, de bizonyos, mondani való. Sien is jó! Sen kelle
saphalhi. Ate a dicsőre met.</sup>
Láttam már most megjelent könyvet, bele is

lapozgattam, dorgattam, azt hiszem ez az

Olvasónapló ^{*} t. része, amit ottléténkor tetrezt

is említeni. Nagyon tetrikt /ho nem a könyvja/

~~de~~ idekenek is tartalmasnak látom. Elhatá-

roztam, hogy meg fogom venni, és egy leghöve-

libli alkalommal dedikáltatom, nem azért,

mintha a kritiken, isodalmán János Petert előz

ben részesíteném. az "nó"-val.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

*Evek során
Könyvjegyzet.

Karadok his telettel.

Helt. Pelrecen 1965. okt. 29. Tan Sándor
theológus

"Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες, καὶ
πιστεύοντες" /János 20:29/

Kedves Péter bácsi!

Ms 5514/40.1.

Kálás közönetemet tolmácsolom levelem első mandátában, amiért válasza mellett levelemet. Nagyon jól esett sorait olvasnom, mivel repdesett örömeimben. Nem is tudtam túrtörtétni magam, hogy évfolyamtársaimnak 112-en vagyunk, köztük 14-an, meg ne mutassam és hangosan fel ne olvasom, hogy a választásukban kétkedőket, köztük magamat is, meg ez a levél is meggyőzőre, hozzájáruljon a választás jó voltának kialakításában. Mivel tudtam, hogy a "Kortárs" folyóirat - több más folyóirat között - jár a Dogmatikai szemináriumba, elmondtam vezetőjének dr. Török István professzor úrnak /aki nekünk első évfolyamunk filozófiai bevezető, teológiai enciklopédiát és Heidelbergi Kátét tanít és magának a felbőlt évfolyamunknak dogmatikai anyagot ad elő/, - aki nemcsak a gondolkodás, de a művészet vagy nevelése is - hogy szeretném megkapni ezt a folyóiratot, kénderősködött az oka felől, miért és mit szeretnék belőle olvasni. Elmondtam a beszélgetés alkalmával a Péter bácsi-tól kapott levél történetét, amit kérésre megmutattam neki, annak sorait néz, fehér papírra leírni, továbbá megválaszolni a szemináriumra részére a megjelölt, illetve már megjelölt új könyvet, az "Évek sprán"-t.

Még egy eseményről szeretnék beszámolni a "Kortárs"-at, mintán professzor úr ideadta - adta magam is megvettem - tanácsot adott, milyen nemüktől olvasnom el Péter bácsi utókat, ami az olvasás során jó irányító pálcát volt, hasznát vettem, mert nem éppen a könnyen érthető írások közé tartoztak. Olvasás közben állandó gondolkodást, elkiáltást és összehasonlítást kívánt. Ez a követendő volt. Egyfelől úgy olvasd, hogy miképpen gondolkodik a szemek ember, másfelől hogyan gondolkodik a forradalmár. A felbőlt névtálatani, elemzési és összehasonlítani.

Máskor, mivel nem vállalkoztam hogy összefüggően beszámoljak osztálytársaim előtt - néhány kérésre nem akartam benne - kit egy-másután követendő ördögöl időt mentünk, és várszának minden egyes részletet megbeszélve, elemelve, osztálytársaim tevékeny hozzájárásával kisíró sok tanulmányt, eredményt levontunk, felismerve azt, hogy Péter bácsi mennyire tisztán látja és jól ismeri az emberek gondolkodását, társadalmi helyzetüknek megfelelő gondolkodásmódjukat, ereik visszacsapást és kényszerítőit. Az utóbbi követendő bírálatban kisit mosolygásra késztetett az, ami a fonaladalmi lendületet hiányozta Péter bácsi. Ezen az órán azt a levelet is felolvastam Török úr, amit nekem küldött Péter bácsi, szinte mindegyik mandátához rövid magyarázatot írt, hogy lássuk, hogyan gondolkodik az az ember, aki a egykor nánánvilági, és aki a mi vallásunkkal nemben marxista. Úgy megfogalmazta nekem mindereket. Akaratlanul elémre történtek, de úgy nem érzel is tettem, amit valamilyen hogy társaim József Pétert megismerjék a marks dőlalából is, amit eddig nem ismertek és tevékdolgozat tudtak róla, amit a rom nyelbek mondanak róla. Szünetben, társaimmal tovább folytattuk a vitát, megvéneltük élete történetét, és hogyan alakult gondolkodásmódja, élete folyamán mind ama napig, amikor akké megjelölt a "Kortárs" ban. Életének minden lépését megvisszafutva, mit voltak tetkeinek,

írásainak mozgatórugói, négen a haloni előtt és utána kö-
vethező időnkben és miután, amelyek ezt a tisztánlátást
adják, melyeket gondolom nem mikor is Peter látni előtt
feltámaszt, tudom nem tevékenységemben. Kadd legem
korra mindenképp, amit mindnyájan elismerően elfogad-
tunk, hogy, levek olyan baráti és még ma Magyarországon,
mint én, aki ennél is inkább világi baráti körökben.
Mandátból minden magasabbra dicsőítem mellőzendő. Ez
valóság, nemcsak elgárgója magának, hanem le is írja gondola-
tát, véleményét mindenről és még ha néhány veret ember avert
is morositja meg ez az írás, már nagy volgalatát tett a haza-
nak.

Különbösen várjuk, hogy ennek a írásnak decemberben folya-
tatása követhet.

Az "Első kör" eladtemolvani, ennéveléimmet rögzíteni, de
mivel a levek között, ismeret és még egy másfajta késsel is
fordulok Peter látnihoz a követhető, különben fogok írni, tisztán
sok arról. Nem maradok addig, ahol Peter látnihoz.

Ez a levek a követhető. Építéstanom megadták, hogy leveleire
vagyok Peter látnival, és hogy verseket is néven olcsó és bíval
akik leveleiben fordulnak hozzá, ilyen késsel, a mint leírás
költő ifjakk. Öztől bátorhódann én is levelemben kéldeni le-
velét és verseit. De különben helyeztem ő maga.
erikutan

Thellener Kibúvár, innepet: Kiváncok önnel és család-
jának!

Várom és kíváncsi vagyok a véleményét és bívalatát.

Tisztelettel.

Tar Sándor.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Veres Péter

író,

Budapest.

Ismeretlenül szolítom meg Önt ezzel a levelemmel, de bizonyára nem az első és nem az egyetlen vagyok aki sorait olvasva, levéllel reagál.

De talán a sok száz levél közül ilyen természetű kéreással kevesen fordultak Önhöz, mint most én.

Több mint egy éve, hogy versirással foglalkozom, Helyi-
möt, talán még egy kis sugallatot is érzem a költői elhivatásnak / ezt persze csak reményként mondom /

Számonra nagyon nehéz és szinte bevéhetetlen a „Napló”-k köre kialakult irogárdai bástyája. Sokszor a kiadott verseik saját verseim szintje alá süllyed, s mégis csak azok a versek „örönten” írják Önnek, úgy hiszem, hogy megértést találhat Önből.

Teljesen csak néhány verset ragadtam ki és kérem Önt, hogy szíveskedjen pálcát törni verseim felett.

Szövegileg az, hogy ne engedjenek senkit kibontakoztatni, mivel minden merészlősej köre kialakultak a költői körök és oda már pedig senki sem léphet be.

Persze ezzel nem bántani, vagy sérteni akarok, hanem a lélegzetvételhez való jogot szeretném igénybe venni.

ami talán egy kezdő költő, vagy író számára sokat jelenthet.
Önbizalmat és nagyobb lendületet adhat. Fokozza a kibontakozást
és megerősödhet az elhivatás érzete, ami viszont olyan
könnyen eltűnhet mint a gyertyába ért lepké szárny.

Nagyon kérem Önt amennyiben olyan versre talál
amelyik a jelenlegi mércét elérte művészkedjen portfolyába
venni, és kérem Önt, hogy verseimre nézve adjon tanácsokat

Sok új témát kívánok. Önnek ismeretlenül is, bucsu-
zem, abban a reményben, hogy nem kell számomra emlékként
írniem elmaradt válaszát

Tisztelettel: Teriányi Blazs

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Kedves Péter bácsi!

Decemberben írt levelére nem igye-
keztem válaszolni - nem is nagyon tud-
tam volna mit írni - ,mert úgy ter-
veztem, hogy a téli viaszaidőszakban
tudok annyi időt szakítani, hogy fel-
utazok Pestre és így előréval lehet el-
beszélgetni Péter báccival az önön
megjelenet könyvéről, remélve, hogy ^{vala-}ny-
nyi időt biztos ránt volna erre az al-
kalmra. A viaszidő viszont nagyon kö-
telgette és így elmaradt az utazás.

A könyvet már többször átolvastam
hozzám levelálló kérdésekről, dolgokról
van benne szó. Sokat tanultam belőle.

Hegydlatlan problémák maradtak s
ezeket remélve beszélgetés alkalmával
szívesen feloldani, mert szívesen Pé-
ter bácsit látva hallgatom. Oly meggyő-
ző, kiemelkedően érthető, igaz me-
ggyőző ember. Számomra felejthetetlen.

Én az utra február másodikát gya-
ndítom. Tíjra meg Péter bácsi, mikor

Ind eren a hiten kőnyűbe-
lül fogadai, melyik nap s
mikor?

addig is mely szeretettel
közöntöm, míg újra látha-
lom. Üdvözlettel

Sar Pándor

MAGYAR
TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
KÖNYVTÁRA

Feladó: Sar Pándor
teológus.
Debrecen. Kálvin tér 16.

MSZ 430-54. I.

Ms 5514/41.

LEVELEZŐLAP

Veres Péter

Budapest II. ker.
Gárdonyi Géza u. 60.

Allami Nyomda. — Ara: 50 fillér.